

Vážení spoluobčania, milí Michalovčania!

Pred niekoľkými hodinami sme vstúpili do nového kalendárneho roka, ktorého príchod každý z nás očakával a očakáva, tak ako vždy, okrem väčších či menších obáv, aj s mnohými nádejami.

Nádej, je podľa encyklopédií viera, že sa splní niečo očakávané, želané, je to dúfanie, dôvera v budúcnosť i optimizmus vzhľadom na to, čo budúcnosť prinesie.

Takýchto nádejí sme mali aj v uplynulom roku zaiste veľa. Každý z nás mal mnoho tých svojich, osobných, rodinných i pracovných, ale mali sme aj očakávania spoločné týkajúce sa len nás Slovákov, či len nás Európanov.

Určite sú medzi nami takí, ktorým sa ich nádeje splnili a hlavne k naplneniu tých osobným im úprimne blahoželám. Tým, ktorí také šťastie nemali, želám, aby im to všetko vynahradil už tento rok, aby aj oni na jeho konci mohli povedať, že sa im darilo.

Rok 2016 bol z celosvetového hľadiska rokom veľmi turbulentným a v mnohom možno aj prelomovým. Zažili sme v ňom britské referendum o brexite, výnimočné prezidentské voľby v USA i napätie v medzinárodných vzťahoch, ktoré nám opäť pripomenulo, že nie tak dávne obdobie studenej vojny medzi najväčšími svetovými mocnosťami nie je minulosťou.

Svet i Európa však v minulom roku žili najmä tzv. migračnou krízou, ktorá sa nás síce priamo nedotkla, avšak procesy, ktoré boli aj ňou vyvolané, sa môžu v blízkej či vzdialenejšej budúcnosti prejaviť aj v Michalovciach. Chceme veriť, že nielen púť sebazáchovy, ktorý sa z dôležitých európskych inštitúcií nevytratil, vedno s rozumom i s potrebnou dávkou solidarity a humanity, prispievajú k riešeniam, ktoré nepocítíme negatívne ani v krátkodobom ani v dlhodobom časovom rozpätí.

Čo sa týka Slovenska, najvýznamnejšou udalosťou uplynulého roka boli parlamentné voľby.

Po štvorročnom období, kedy vládla len jedna strana - Smer – SD, občania rozhodli, že si želajú koalíciu ľavicovo, pravicovo i stredovo orientovaných strán, že si namiesto permanentnej konfrontácie prajú spoluprácu, ktorá ako jediná môže každú krajinu, Slovensko nevynímajúc, posúvať na kvalitatívne vyššiu úroveň, čo, verím, budeme pozitívne pociťovať aj my na východe republiky.

Čo sa týka nášho mesta, rok 2016 bol v ňom napriek viacerým problémom rokom úspešným.

Opäť sme dokázali zrealizovať viaceré investičné zámery. Pokračovali sme v rekonštrukcii spevnených plôch na Sídlišku juh, opravili cesty a chodníky v ďalších častiach IBV.

Rozsiahlou rekonštrukciou prešli priestory ZŠ na Moskovskej ulici i jej vysunutého pracoviska na Mlynskej ulici. Ďalšie opravy priestorov sme zrealizovali v ZŠ na Komenského ulici, v Základnej umeleckej škole na Štefánikovej ulici a najmä v objekte ZŠ na Školskej ulici. Opravili sme spevnené plochy vo väčšine našich materských škôl, úpravami prešli aj priestory MsÚ a investovali sme aj do rekonštrukcie ďalších úsekov našich tepelných rozvodov.

Veľmi nás teší, že k skrášleniu mesta prispela aj investícia štátu do objektov okresného súdu a hasičskej stanice, investície KSK do objektu Hvezdárne a GPH, i viaceré súkromné investície do ich obchodných a prevádzkových priestorov.

K mnohým z uvedených investícií prispeli aj návštevy významných osobností. Osobitne si ceníme návštevu prezidenta SR Andreja Kisku a predsedu vlády SR Roberta Fica, ktorý nám priniesol aj dar, milión eur na dobudovanie nášho zimného štadióna. S jeho rekonštrukciou sme v roku 2016 nemohli začať pre to, že jeden z pozemkov, ktorý pod štadiónom je, nebol vo vlastníctve mesta a nie našou vinou trvalo dosť dlho, kým sme ho od SPF do vlastníctva získali.

Okrem už spomínaných dvoch najvyšších ústavných činiteľov sme v Michalovciach mali možnosť privítať aj viacerých ministrov, štátnych tajomníkov i predsedov KSK a PSK.

Významné návštevy sme mali nielen z radov politikov. Pri príležitosti ME v halovom futbale kňazov, ktorých dejiskom i spoluorganizátorom spolu s Košickou gréckokatolíckou eparchiou

a KSK bolo naše mesto, sme privítali nielen niekoľko stoviek kňazov zo šestnástich európskych krajín, ale aj vysokých cirkevných hodnostárov, arcibiskupa Bobera a biskupa Chautura.

Vzácnymi hosťami boli aj osobnosti zo sveta kultúry. Práve tejto oblasti, ako významnej súčasť života mesta, sme v uplynulom roku venovali veľkú pozornosť. I vďaka tomu sme u nás mohli vidieť Luciu Bílú, Donských kozákov, Cigánskych diablov, Lenku Filipovú, Tublatanku, Heleninú oči, Roba Opatovského, Kollárovcov, Ondreja Kandráča, Ruský balet zo Sankt Peterburgu, Radošinské naivné divadlo, Jozefa Banáša, Milku Zimkovú, Simu Martausovú, Borisa Filana, Martina Dej dara, Desmod, Richarda Müllera, Michala Hudáka, Honzu Nedvěda, DJZ Prešov, Andreu Verešovú, Miss Slovensko 2016 Kristínu Činčurovú, Luciu Hablovičovú či módných návrhárov Janu Jurčenko, Františka Mikloška i našu rodáčku Idu Šándor.

Ako prví na Slovensku sme v predpremiére videli muzikál nášho rodáka Janka Ďurovčíka Atlantída i jeho ďalší muzikál Na skle maľované.

Som veľmi rád, že v Michalovciach sa okrem nich predviedli aj ďalší naši známi rodáci, Milan Zimnýkovaľ, Lucia Lapišáková, Nika Karch, že ku kultúrnemu daniu tak ako vždy prispel aj FS Zemplín, Divadlo pri fontáne, či takmer všetky folklórne skupiny, ktoré v meste máme. Veľmi ma teší, že popri našom MsKS sa na kultúrnych aktivitách podieľali nielen zariadenia KSK: ZOS, ZKGZ, ZM a naša Hvezdáreň, ale aj viaceré súkromných spoločností ako Nika Press, Freedom, P&R Production a ďalší.

Rovnako ako kultúrny, bohatý bol aj športový život v meste. Hádzanáry Iuenty opäť získali všetko, čo sa v domácich súťažiach získať dá a popri tom nás dôstojne reprezentovali aj v medzinárodných súťažiach. Futbalisti zachovali pre mesto najvyššiu súťaž, v ktorej nás aj v jeseni reprezentovali veľmi dobre. Štart do nového súťažného ročníka mali veľmi dobrý aj hokejisti a ich doterajšie popredné postavenie v súťaži dáva nádej, že aj v hokeji by sme už možno čo nevidieť mohli súťažiť s tými najlepšími na Slovensku. Historický postup do najvyššej republikovej súťaže sa podaril futbalistkám MFK i dorastencom hokejového klubu HK Mládež. Keďže v najvyššej súťaži aj naďalej účinkujú naše florbalistky i džudistky, ktoré v roku 2016 získali strieborné medaily, a keďže mnoho úspechov zaznamenali naši športovci aj v individuálnych športových odvetviach, môžeme aj zo športového hľadiska hodnotiť uplynulý rok ako veľmi úspešný a vydarený.

Za rovnako úspešný môžeme považovať uplynulý rok aj z pohľadu hodnotenia škôl. Na základe kritérií spoločnosti INEKO sú medzi desiatimi najlepšími školami Slovenska dve michalovské základné školy, ZŠ T.J.Moussona a ZŠ na Okružnej ulici, avšak dlho v desiatke najlepších bola aj tretia z našich škôl, ZŠ na Komenského ulici. Veľmi potešujúcim je aj fakt, že medzi pätnástimi najlepšími školami v kraji sú aj dve naše ďalšie, ZŠ na Ulici J. Švermu, ZŠ na Školskej ulici. Veľmi nás teší, že medzi tridsiatimi najlepšími školami v kraji nie sú len dve z našich ZŠ, rovnako ako fakt, že žiaci takmer všetkých z nich dosiahli celý rad úspechov v celoštátnych i medzinárodných kolách rôznych súťaží a olympiád.

Ako úspešný môžeme hodnotiť uplynulý rok aj v ďalších oblastiach. Externé finančné prostriedky sme získali na viaceré z uvedených investičných aktivít, na vytvorenie selfie bodu v centre mesta a aj na spoločný projekt s partnerským mestom Užhorod, vďaka ktorému sme vydali ďalšiu hodnotnú knižnú publikáciu a vytvorili upútavky na významné stavby v meste. Vďaka ďalším takto získaným peniazom sme mohli rozšíriť aj sieť opatrovateľských služieb v domácom prostredí, a môžeme tak konštatovať, že ani v roku 2016 sme nezľavili z vysokej úrovne poskytovania sociálnych služieb v meste.

Za významnú považujeme aj skutočnosť, že do rodiny našich partnerských miest pribudlo prvé slovenské mesto, Liptovský Mikuláš, od ktorého sa budeme snažiť získať čo najviac skúseností predovšetkým z oblasti rozvoja cestovného ruchu.

Aj keď toho, čo považujeme za pozitívne, bolo v uplynulom roku viac ako negatív, nemôžeme sa vyhnúť ani im. Už druhý rok nás veľmi trápili súdne spory, ktoré mesto viedlo a zvlášť ten, ktorý nás značne ohrozoval, nás zamestnával aj v uplynulom roku. Aj keď všetky spory ukončené ešte nie sú, už môžeme povedať, že najväčšie nebezpečenstvo sa javí ako zažehnané, avšak za cenu, že nás to stálo dosť veľa peňazí, ktoré by sme radšej investovali do niečoho iného.

Napriek tomu, že mesto vo všetkom, čo týmto sporom predchádzalo, nepochybilo, stali sme sa terčom sofistického útoku, ktorému čeliť nebolo jednoduché a určite by sme to nedokázali vlastnými silami a s našimi personálnymi možnosťami. I preto sme to riešili externou službou, ktorá, vzhľadom na charakter sporu a hlavne výšku sumy peňazí, o ktoré sa súdime, nie je lacná, avšak dáva nám veľkú nádej, že v konečnom dôsledku budeme úspešní a vyhneme sa problémom, aké dnes prežíva napríklad Martin, či iné slovenské mestá.

Pokojný vývoj v Michalovciach v roku 2016 rozvírila aj potreba opätovne sa v meste vrátiť k spoplatneniu parkovania motorových vozidiel. K tomuto rozvíreniu svojimi aktivitami prispeli kandidáti na poslancov do NR SR za zoskupenie OĽ ANO- NOVA, ktorí vydávajú sa za občianskych aktivistov ziniciovali petíciu proti pripravovanej koncepcii spoplatnenia parkovania v Michalovciach. Podstatou ich nespokojnosti nebolo samotné spoplatnenie, ale skutočnosť, že problém s parkovaním v centre mesta, ktorý v Michalovciach podobne ako takmer vo všetkých iných mestách evidentne je, sme sa rozhodli riešiť v spolupráci s privátnou spoločnosťou a s využitím ich peňazí. V spolupráci s členmi Kotlebovej ĽSNS sa títo tzv. aktivisti usilovali zvieŕť na vlne košických populistov a ich typickými praktikami, vrátane zastrašovania, sa pokúšali prinútiť mestských poslancov, aby zmenili svoje pôvodné rozhodnutie. Už pri zbieraní podpisov pod petíciu vraj tvrdili, že v Michalovciach bude spoplatnené parkovanie aj na všetkých sídliskách, čo nikdy nebolo našim zámerom, pričom ich najväčším argumentačným tromfom bolo, že mesto investovalo veľa peňazí do opravy parkovísk, z čoho má mať profit súkromná spoločnosť.

Nikdy som neupieral a neupieram ani teraz nikomu právo na iný názor. Netvrdím, že problémy, vrátane toho, o ktorom teraz hovoríme, sa nedajú riešiť rôznymi spôsobmi. My sme sa však rozhodli pre riešenie, ktoré sme schválili a jediný, kto má právo povedať konečné slovo, sú legitímne orgány mesta, ktorým za to dá v určenom čase vysvedčenie volič, a nie samozvaní tzv. aktivisti, ktorým, podľa mňa, ani tak nejde o vyriešenie problému samotného, ale o čosi úplne iné.

Dôvodom pre naše riešenie problému je skutočnosť, že problematika parkovania, ak má byť riešená čo najlepšie, musí byť riešená systémovo s využitím čo najväčšieho množstva poznatkov a s maximálne možným využitím moderných technológií. Inak povedané, mala by byť riešená odborne. Mesto Michalovce v súčasnosti nedisponuje vlastnými odborníkmi v tejto oblasti, rovnako ani sumou približne 600 000 eur, ktoré sú na zriadenie moderného funkčného parkovacieho systému potrebné. Aj preto sme uvítali, že je tu partner, ktorý má skúsenosti, odborníkov a ktorý je ochotný do toho vložiť vlastné peniaze. Isteže, nechce to robiť pre nič za nič. Je to podnikateľský subjekt, ktorý chce, aby sa mu vložené investície nielen vrátili, ale chce na tom aj zarobiť, čo nie je nič neobvyklé. Viac ako to, že niekto zarobí, by nás ale malo zaujímať, že mesto na tom ušetrí, že do toho nebude musieť vkladať vlastné peniaze, že zarobí na prenájme pozemkov a po splatení investície aj na dividendách zo zisku spoločného podniku, že naše TaZS získajú ďalšie peniaze za upratovanie prenajatých parkovísk, ktoré doposiaľ upratovali za peniaze mesta, čo platí aj o MsP, ktorá parkovanie bude kontrolovať už nie za mestské peniaze a navyše k tomu z cudzích zdrojov získa aj modernú techniku.

Výhody, podľa nás, jednoznačne prevládajú nad nevýhodami. Isteže, sú tu aj riziká. Tým najväčším je skutočnosť, že napriek úsiliu i zvažovaniu všetkého, sa nemusí podariť systém hneď na prvýkrát nastaviť ideálne pre všetkých, čo určite budeme chcieť postupne

vylepšovať. Predpokladám však, že terajších i budúcich kritikov tohto nášho postupu to neuspokojí a dá sa predpokladať, že to nielen využijú, ale určite aj patrične zneužijú na ďalšie útoky proti nám. Druhým problémom, s tým prvým úzko súvisiacim, bude možná neochota platiť všetkými, ktorí parkoviská doslova okupovali ďaleko nad rámec nevyhnutnej potreby a boli zvyknutí za to neplatiť. I preto predpokladám, že táto téma bude v meste aj naďalej rezonovať, že tí, ktorí z nej vytŕkajú politický kapitál, ju budú, tak ako vo väčšine slovenských miest, živiť minimálne do regionálnych volieb a možno až do volieb komunálnych.

Vážené dámy, vážení páni!

Rok 2017, ktorý práve začal, bude zaiste aj na základe toho, čo bolo povedané, náročný. Chceme však, aby aj napriek tomu bol rokom úspešným. Chceme v ňom naďalej investovať do rekonštrukcie verejných priestranstiev i do objektov, ktoré sú v majetku mesta. Chceme aj naďalej pokračovať v rekonštrukcii Sídlička juh a peniaze, ktoré by si vyžadoval nový parkovací systém, chceme použiť radšej na rekonštrukcie ciest a chodníkov v častiach IBV i na rekonštrukcie tých našich škôl, kde ešte investovať treba. Veríme, že v priebehu roka začneme i dokončíme dostavbu nášho zimného štadióna, že zrealizujeme v spolupráci s našim MFK ďalšiu časť rekonštrukcie futbalového štadióna a že popri tom pripravíme celý rad projektových dokumentácií potrebných k investíciám, ktoré chceme zrealizovať v roku 2018. Veríme, že aj Košickému samosprávnemu kraju sa podarí dokončiť rekonštrukciu múzea, aby sme my mohli následne rekonštruovať Kostolné námestie a park Kerta.

Rovnako veríme, že spoločnosti Svet zdravia sa podarí ukončiť výstavbu nového objektu Nemocnice novej generácie i začať riešiť ostatné objekty, ktoré k nemocnici patria. Popri tom dúfame, že nič z toho pozitívneho, na čo sme si už zvykli, sa nezmení. Chceme, aby v meste aj naďalej bola bohatá ponuka kultúrnych a športových podujatí, chceme, aby Michalovce aj v ďalších ukazovateľoch boli tým ozajstným srdcom Zemplína.

Jednou z najvýznamnejších udalostí, ktorá nás v tomto roku čaká, budú voľby predsedu a poslancov KSK. Dnes ešte nevieme, ktorí ľudia a ktoré strany sa budú uchádzať o priazeň voličov. Nech to bude ktokoľvek, ambícia každého bude legitímnou. Táto skutočnosť nás však nespája zbaviť zodpovednosti. Nemali by sme dopustiť, aby sa aj z nášho kraja stal taký nevydarený experiment, akým sa stal pred štyrmi rokmi Banskobystrický kraj. Nemali by sme dopustiť, aby sa u nás pod rúškom čohosi iného obrodzoval fašizmus, či rodili iné formy extrémizmu, aby tí, ktorí sa dnes prezentujú národnými symbolmi i iným zastieraním svojej podstaty, okrem iných i bilbordom, ktorým nabádajú k boju proti akémusi tunelovaniu mesta, sa pod heslom vrátiť moc občanom, k nej dostali a aby s ňou, ak budú mať dosť priestoru, naložili tak, ako to robili ich vzory v medzivojnovom Taliansku, Nemecku, Španielsku a žiaľ aj na Slovensku.

Nárast pravicového populizmu v Európe sa, žiaľ, opakuje a mnohí z nás, akoby sa nechceli z histórie poučiť. Presne toto tu však už bolo. Tiež to začalo naoko nevinne. Tiež sa mnohým javilo, že len silná ruka urobí poriadok. Vieme, kam to až viedlo. Najprv židia a potom aj mnohí, mnohí ďalší. Dnes slovenskí pohrobkovia fašistov hovoria hlavne o Rómoch, ale zaiste už uvažujú aj o tom, ako sa zbaviť aj tých ostatných, nepohodlných. Cítim preto povinnosť opäť aj dnes povedať, čo som už povedal aj inde, že minulosť nás učí, že najväčší zločinci v dejinách sa k moci dostávali legitímne. Dostávali sa tým, že dokázali zneužiť zložitost' doby, v ktorej žili, že dokázali ľuďom hovoriť to, čo si ľudia pod vplyvom rôznych okolností začali myslieť a chceli počuť, aby následne vládu, ktorej sa takýmto spôsobom zmocnili, zneužili proti všetkým, vrátane tých, ktorí im verili, ktorí ich podporovali. Zložitost' riešenia rómskej problematiky, nedostatočné riešenie problémov iných, akými je napríklad korupcia, alebo médiami zámerne zveličovanie ďalších, je pre nich aj na Slovensku príležitosťou, ktorej sa chytajú rovnako horlivo ako svojho času tí, ktorí diktáturami nastoľovali poriadky, ktoré, žiaľ, aj zabíjali.

Ľudstvo s tým už skúsenosť má a skúsenosť s tým má aj Slovensko. Aj dnes by sme si preto opäť mali pripomenúť, že veľké problémy sa rýchlo a ľahko riešiť nedajú. Každý, kto tvrdí iné, klame. Každý, kto chce problémy riešiť radikálne, v ničom nezaostáva za radikálmi blízkej či vzdialenejšej minulosti, ktorí sa po uchopení moci a pre to, aby o ňu následne neprišli, neštítali ničoho.

Nedá mi preto nepovedať aj dnes, že sloboda sa dá ľahko stratiť, ťažko sa však získa späť! Pamätajme na to stále. Pamätajme na to najmä vtedy, keď budeme stáť pred situáciami, kedy náš názor, náš hlas zaváži a hlavne vtedy vidíme pred sebou obrazne povedané nie len neporiadok pri smetných kontajneroch, ale aj vojnové cintoríny a hroby, ktoré sú bolestným svedectvom robenia takýchto poriadkov.

Vážené dámy, vážení páni, milí spoluobčania, milí Michalovčania!

Pred niekoľkými dňami sme oslavovali narodenie Božieho Syna. Opäť sme sa tešili z toho, že medzi nás prišla Láska, ktorou náš kresťanský Boh, na rozdiel od bohov iných náboženstiev je, a prežívali sme veľkolepý pocit radosti zo vzájomného obdarovania sa a robenia druhých šťastnými.

Už o necelé štyri mesiace si však pripomenieme aj to, že my, ľudia, dokážeme tú Lásku ukrižovať, dokážeme ju zabiť. Od Vianoc po Veľkú noc je presne taký krátky čas, za aký dokážeme prejsť od lásky k blížnemu k jeho nenávideniu.

Nedajme sa, priatelia, v roku, ktorý je pred nami opantať nevraživosťou. Nedajme sa zviest' z toho, čo nás zdobí, od úcty človeka k človeku, od vzájomnej pomoci a tolerancie k agresii, k pohrdaniu jedného druhým a k ubližovaniu si.

Tí, ktorí profitujú z nenávisti a neznášanlivosti, by si totiž len toto priali. Buďme aj naďalej mestom, kde si ľudia rozumejú bez ohľadu na vierovyznanie, politickú príslušnosť, či všeličo iné, čím sa od seba líšime, ale čo z nás nerobí nepriateľov.

Buďme k sebe aj v roku 2017 ľuďmi, ktorí si vedú pomôcť i odpustiť.

Nech je pre každého z nás tento nový rok čo najšťastnejším. Želám vám v ňom všetkým najmä pevné zdravie, veľa radosti, úspechov, tak pracovných ako aj osobných, želám vám v ňom veľa rodinného pokoja, priazne a lásky.

*Viliam Zahorčák
primátor mesta*